

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920201992
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5920201992.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobkyne: B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, právne zastúpená JUDr. Michaelou Pagáčikovou, advokátkou, so sídlom Y. XX, P. S., proti žalovaným: 1/ Q. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. P., 2/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok č. k. 9C/37/2020-36 zo dňa 09.12.2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným 1/ a 2/ právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Napadnutým uznesením Okresný súd Ružomberok (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v zriadení práva prechodu a prejazdu motorovým vozidlom ku stavbe cez príľahlý pozemok KNC parcelu č. 893/2, záhrada s výmere 536 m² nachádzajúci sa v k. ú. J., obec J., okres Y., zapísaný na LV č. XX podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ust. § 324 ods. 1 a nasl. zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“. V dôvodoch svojho rozhodnutia bližšie uviedol, že žalobkyňa sa domáhala, aby súd a) zakázal žalovanej 1/ a žalovanej 2/ (ďalej tiež „žalované“) akékoľvek zásahy do pokojného stavu spočívajúce v kladení prekážok pešieho prechodu a prejazdu motorovým vozidlom a umiestňovaním zábran na pozemku p. C-KN č. 893/2, záhrada s výmerou 536 m² nachádzajúceho sa v k. ú. J., obec J., okres Y., evidovaného na LV č. XX (ďalej aj „pozemok“), a to v priestore vyznačenom geometrickým plánom vypracovaným Ing. J. B. č. 32271093-112/2017 a vyznačeným ako prístupová cesta o dĺžke 47,46 m a šírke 3 m, b) prikázal žalovaným 1/ a 2/ odstrániť prekážky prechodu - zábrany v podobe oplotenia nachádzajúceho sa na pozemku, c) povolil žalobkyni peší prechod a prejazd motorovým vozidlom cez pozemok, a to v priestore vyznačenom geometrickým plánom vypracovaným Ing. J. B. č. 32271093-112/2017 ako prístupová cesta o dĺžke 47,46 m a šírke 3 m titulom práva prístupu k rodinnému domu súp. č. XXX postaveného na pozemku p. C-KN č. 672, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 708 m², nachádzajúceho sa v k. ú. J. obec J., okres Y., ktorý je zapísaný na LV č. XXXX, a súčasne, aby d) súd povolil vykonať na prístupovej ceste vyznačenej geometrickým plánom vypracovaným Ing. J. B. č. 32271093-112/2017 o dĺžke 47,46 m a šírke 3 m povrchovú úpravu spočívajúcu v zasypaní vyhlbenej brázdy a zasypaním povrchu súvislou vrstvou hlíny a štrku za účelom spevnenia povrchu pre účely prejazdu motorovým vozidlom. Žalobkyňa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňovala tým, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci J., k. ú. J., zapísaných na LV XXXX, ako pozemok parcela KNC č. 672, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 708 m² a stavby rodinného domu súp. č. XXX nachádzajúceho sa na pozemku parcela KNC č. 672. V predmetnom rodinnom dome býva a súčasne v dome žije aj jej matka Q. W., ktorá je osobou vyššieho veku a je odkázaná na pomoc a osobnú starostlivosť druhých ľudí. Žalované 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku parcely KNC č. 893/2, ktorý bezprostredne susedí s nehnuteľnosťou vo

vlastníctve žalobkyne a predstavuje jedinú prístupovú cestu k jej pozemku a rodinnému domu. Žalobkyňa tvrdila, že má jedinú možnosť prístupu ku svojim nehnuteľnostiam výlučne cez vyššie uvedený pozemok. Medzi žalobkyňou a žalovanou 2/ nastal spor z dôvodu, že žalované neumožňujú dlhodobo žalobkyni žiaden prístup k rodinnému domu, a to aj napriek skutočnosti, že majú vedomosť o tom, že v rodinnom dome žije spolu s matkou odkázanou na pomoc. Žalobkyňa a jej právni predchodcovia od nadobudnutia vlastníctva k rodinnému domu, resp. svojim nehnuteľnostiam využívali nehnuteľnosti žalovaných ako jedinú prístupovú cestu a tento nerušený stav trval do doby, kým sa žalobkyňa pokúsila riešiť situáciu so žalovanými zriadením vecného bremena. Pri navrhovaní prístupovej cesty žalobkyňa rešpektovala spôsob využívania pozemku ako záhrady a nemá v záujme žalované nijako obmedzovať pri jeho obhospodarovaní. Preto navrhla zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve pešieho prechodu a prejazdu motorovým vozidlom len cez minimálnu zatrávenú časť pozemku žalovaných v šírke cca 3 m2 tak, ako je táto cesta vyznačená v geometrickom pláne vypracovanom Ing. J. B. č. 32271093-112/2017. Zároveň žiadala o umožnenie povrchovej úpravy terénu vysypaním hliny, prípadne štrku na časť vyznačenú v geometrickom pláne ako prístupová cesta, aby bolo možné cez pozemok žalovaných prejsť prípadne i motorovým vozidlom, keďže tento sa v súčasnej dobe vôbec nevyužíva. Zatarasením jedinej prístupovej cesty k rodinnému domu zo strany žalovaných došlo k hrubému narušeniu pokojného užívania, ktorý trval celé desaťročia a došlo k znemožneniu prístupu žalobkyne k rodinnému domu, pričom žalované svojím konaním v rozpore s dobrými mravmi znemožňujú žalobkyni užívať rodinný dom a znemožňujú jej peší prechod alebo prechod motorovým vozidlom cez pozemok, čím hrubo narušujú pokojný stav a zároveň konajú v rozpore so zásadou „nikomu neškodí“. Konanie žalovaných odporuje zákonu a dobrým mravom, nemalo by preto požívať žiadnu právnu ochranu, naopak, súd by mal poskytnúť ochranu žalobkyni ako vlastníčke nehnuteľnosti - rodinného domu, ktorá v dôsledku počínania žalovaných stratila možnosť reálneho užívania svojho rodinného domu. Preto žalobkyňa žiadala, aby súd aspoň dočasne upravil pomery účastníkov takým spôsobom, aký bol uvedený v petite jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nariadením neodkladného opatrenia nevznikne žalovaným neprímeraná ujma a nebudú dotknuté na svojich právach a oprávnených záujmoch, keďže je zrejmé, že sú to práve ony, ktoré svojím konaním porušujú dobré mravy a dlhodobý stav pokojného užívania pozemku za účelom prístupovej cesty.

1.2. Po oboznámení sa so skutočnosťami uvádzanými žalobkyňou v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a po právnej stránke, poukazujúc na ust. § 324 a nasl. CSP, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa neosvedčila skutočnosti potrebné na nariadenie neodkladného opatrenia. Poukázal najmä na tú skutočnosť, že z lustrácie v registri „C“ vyplynulo, že na Okresnom súde Ružomberok v minulosti prebiehalo konanie vedené pod sp. zn. 2C 192/2015, v ktorom sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že na pozemku parcela KNC č. 893/2, t. j. k tomu istému, ako je predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa zriaďuje vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu cez tento pozemok k pozemku parcela KNC č. 672, na ktorom sa nachádza rodinný dom žalobkyne a jej rodinných príslušníkov, a to za náhradu vo výške 35,- eur ročne; tiež sa domáhala zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu cez uvedený pozemok za finančnú náhradu alebo aby súd určil, že na pozemku parcela KNC č. 671 sa zriaďuje vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu cez pozemok parcela KNC č. 671 na pozemok KNC parcela č. 672 v k. ú. J.. Okresný súd Ružomberok žalobu žalobkyne rozsudkom č. k. 2C 192/2015-183 zo dňa 08.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co 196/2016 zo dňa 30.09.2016 zamietol v podstate s odôvodnením, že neboli splnené predpoklady preto, aby mohlo byť zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve cesty cez pozemok žalovaných v zmysle podaného návrhu, keďže žalobkyňa nepreukázala, že mala užívacie alebo iné právo k pozemku, na ktorý nie je založený list vlastníctva, a to pozemku parcela KNC č. 659/1, k. ú. J., pričom sa k tomuto pozemku ani nedomáhala zriadenia vecného bremena. Táto skutočnosť mala za následok, že prístup žalobkyne k svojim nehnuteľnostiam by nebol definitívny a s konečnou platnosťou vyriešený. Zároveň súd prvej inštancie zdôraznil fakt, že to bola práve žalobkyňa, ktorá v konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2C 192/2015 zobrala žalobný návrh späť voči žalovaným 4/ a 5/ ako vtedajším podielovým spoluvlastníkom pozemku parcela KNC č. 671 v k. ú. J., pričom dotknutým späťvzatím žalobného návrhu došlo ku stavu, kedy súd nemohol v dotknutom konaní bližšie skúmať možnosti prechodu na žalobkyne ku svojej nehnuteľnosti cez pozemok parcela KNC č. 671. V tejto súvislosti súd poukázal aj na tú skutočnosť, že v konaní pod sp. zn. 2C 192/2015 na pojednávaní dňa 01.02.2016 vtedajší spoluvlastník pozemku parcela KNC č. 671 uviedol, že je ochotný žalobkyni umožniť peší prechod cez svoj pozemok. Napokon prvoinštančný súd poukázal aj na fakt, že žalobkyňa po vyhlásení rozsudku dňa 08.06.2016 sp. zn. 2C 192/2015 zobrala žalobu späť, avšak Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v uznesení sp. zn. 6Co 196/2016 zo dňa 30.09.2016 späťvzatie žaloby nepripustil. V nadväznosti na vyššie uvedené

skutočnosti prvoinštančný súd dospel k záveru, že nariadením neodkladného opatrenia tak, ako to žiadala žalobkyňa, by došlo k obchádzaniu už právoplatného rozsudku vo veci sp. zn. 2C 192/2015, keď navyše prípadným nariadením neodkladného opatrenia by bol (rovnako ako v čase vyhlásenia uvedeného rozsudku) vyriešený prístup k nehnuteľnosti - k rodinnému domu žalobkyne iba cez jeden pozemok, a to KNC parcelu č. 893/2, pričom žalobkyňa v návrhu ani len neuviedla, ako je zabezpečený jej prístup cez ostatné pozemky, a to pozemok parcela KNC č. 893/3 a pozemok parcela KNC č. 659/1. Ide o pozemky, cez ktoré okrem samotného sporného pozemku sa má realizovať prístup v zmysle predloženého geometrického plánu. Okresný súd poukázal tiež na fakt, že od času predchádzajúceho rozsudku už uplynula dostatočne dlhá doba na to, aby si žalobkyňa usporiadala vzťahy, čo však neučinila a ako to vyplýva zo samotného návrhu, využívala existujúci stav, na ktorý nemala právny základ. Ako ďalší dôvod pre zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia okresný súd uviedol to, že žalobkyňa nepreukázala, že nemá zabezpečenú prístupovú cestu ku svojim nehnuteľnostiam. Na preukázanie uvedenej skutočnosti bolo potrebné, aby súd mal aspoň osvedčenú naliehavosť potreby zásahu odrážajúcu nemožnosť vyčkať do konečného rozhodnutia vo veci samej. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že prístupovú cestu užívali generácie ich právnych predchodcov, pričom vecné bremeno nie je zapísané v katastri nehnuteľností, súd v tomto smere uvádza, že uvedenú skutočnosť z hľadiska rozhodovania o neodkladnom opatrení nepovažuje za relevantnú, keď žalobkyňou tvrdené skutočnosti sa v tejto fáze dokazovania nejavia na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia ako dostatočné s dôrazom na fakt, že konaniu o nariadenie neodkladného opatrenia predchádzalo konanie vedené na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2C/192/2015, ktorého predmetom bolo (okrem iného) zriadenie vecného bremena na dotknutom pozemku za primeranú náhradu. Z dôvodov, že okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyne zamietol, nerozhodol ani o jej povinnosti podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Pokiaľ ide o trovy, tieto žalovaným 1/ a 2/ prvoinštančný súd nepriznal, aj keď boli v konaní v celom rozsahu úspešné, keďže im žiadne trovy nevznikli.

2. Proti uvedenému uzneseniu žalobkyňa (ďalej aj „odvolateľka“) podala odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) a f) CSP. Prvoinštančnému súdu vytkala nesprávne právne posúdenie veci a zároveň jeho rozhodnutie označila za arbitrárne, obsahujúce neúplné a nedostatočné zdôvodnenie, a preto nepreskúmateľné, nespravodlivé, odporujúce platnému právu, v čom videla tzv. inú vadu súdneho rozhodnutia. Zdôraznila, že jej právni predchodcovia od momentu nadobudnutia vlastníctva k rodinnému domu, resp. k nehnuteľnostiam by využívali bezprostredne susediace nehnuteľnosti žalovaných ako jedinú prístupovú cestu a tento nerušený stav trval do doby, keď sa žalobkyňa pokúsila riešiť cestu so žalovanými zriadením vecného bremena. Okamžitý zásah zo strany súdu žalobkyňa požadovala preto, lebo stratila k svojej stavbe potom, ako došlo k zataraseniu cesty cez pozemok žalovaných, akýkoľvek prístup. Tento stav je neudržateľný v rozpore s platným právom, ako aj v rozpore s dobrými mravmi. Ust. § 151 ods. 3 Občianskeho zákonníka výslovne zakladá oprávnenie vlastníka pozemku na zriadenie prístupu ku svojej stavbe cez susedné pozemky za predpokladu, že k stavbe inej prístupovej cesty niet. Žalobkyňa sa dostala do patovej situácie, kedy pre oplatenie pozemku žalovaných stratila akýkoľvek prístup ku svojmu rodinnému domu, a preto podaním návrhu na vydanie neodkladného opatrenia apelovala na súd, aby v súlade s ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka zriadil právo prístupu a príjazdu motorovým vozidlom, teda zabezpečil žalobkyňu v súlade s platným právom aspoň jednu možnosť prístupu ku svojmu domu. Inými slovami, v danom prípade sa vyžaduje okamžitá reakcia súdu - bezodkladné poskytnutie právnej ochrany k dotknutým vlastníckym právam žalobkyne, aby súd bezodkladne riešil situáciu, kedy sa žalobkyňa ocitla bez možnosti prístupu ku svojmu vlastnému rodinnému domu, ktorý je jej bydliskom a ktorý je zároveň aj bydliskom jej chorej matky a k rodinnému domu, tak nemá absolútne žiaden prístup, čím sú vážne ohrozené práva žalobkyne, predovšetkým právo užívať predmet svojho vlastníctva a tiež je vážne ohrozená bytová otázka žalobkyne ako osoby ZŤP a tiež jej chorej matky vyššieho veku, ktorá má právo doživotného bývania v predmetnom dome (vo forme vecného bremena), avšak pre neexistujúci prístup k rodinnému domu sa de facto do svojho vlastného obydlija nemajú ako dostať či pešo alebo motorovým vozidlom. Za ďalšie, žalobkyňa nemôže súhlasiť ani s názorom okresného súdu opierajúceho sa o výsledky predošlého konania, že mala možnosť prístupovej cesty riešiť už v minulosti, resp. že mala možnosť prístupu ku svojmu rodinnému domu cez pozemky suseda, pána K.. Menovaný sused bol ochotný pustiť do rodinného domu žalobkyne cez svoj pozemok len matku žalobkyne, avšak jednalo sa skôr o výnimočnú situáciu, a nie zabezpečenie stáleho prístupu k rodinnému domu pre žalobkyňu ako vlastníčku. Sused pán K. sa vyjadril, že zriadenie prístupovej cesty pre žalobkyňu cez jeho pozemok je neakceptovateľné a považuje ho za zníženie kvality svojho bývania, keďže prístup by viedol cez jeho oplatený pozemok a výslovne uviedol, aby žalobkyňa využívala naďalej prístupovú cestu, ktorú užívala žalobkyňa a jej

právni predchodcovia minimálne 60 rokov. Za daného stavu je žalobkyňou žiadaná úprava pomerov účastníkov na základe neodkladného opatrenia potrebná a akútna. V opačnom prípade jej vzniká ťažko napravitelná ujma na jej majetkových právach a oprávnených záujmoch a môže dôjsť aj k vzniku väčšej škody, keďže žalobkyňa nemala možnosť riadneho obhospodarovania a opravy svojho rodinného domu. Keďže pozemky žalovaných predstavujú len trávnatú plochu nevyužívanú na iné účely, zriadením vecného bremena v takej podobe, ako sa ho žalobkyňa domáha, teda práva pešieho prechodu a prejazdu cez zatrávené a nevyužívané pozemky žalovaných, dôjde len k minimálnemu obmedzeniu práv žalovaných, resp. v minimálnom obmedzení vo vzťahu k užívaniu predmetných pozemkov v ich vlastníctve. Odvolateľka poukázala na znenie ust. § 151 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ako aj na výklad k predmetnému ustanoveniu. Vyjadrila presvedčenie, že v danom prípade boli naplnené hmotnoprávne predpoklady pre vydanie neodkladného opatrenia v zmysle príslušných ustanovení CSP tak, ako sa ho žalobkyňa domáhala. Nariadením neodkladného opatrenia nevznikne ani neprimeraná ujma, resp. nebudú dotknuté na svojich právach a oprávnených záujmoch iné osoby, t. j. žalovaní, pričom navrhované neodkladné opatrenie je primerané okolnostiam prípadu, najmä vzhľadom na skutočnosť, že prístupovú cestu žiada žalobkyňa zriadiť na absolútne nevyužívanom pozemku, ktorý predstavuje len zatrávenú, žalovanými nevyužívanú, nespevnenú plochu. Pokiaľ ale súd nevyhoví návrhu žalobkyne na nariadenie aspoň jednej prístupovej cesty k jej rodinnému domu, ktorý je zároveň jej miestom trvalého bydliska, práva a oprávnenia žalobkyne tak budú dotknuté v oveľa väčšej miere, keďže žalobkyňa de facto nemá žiadnu inú prístupovú cestu ku svojmu rodinnému domu, a teda nemá možnosť predmet svojho vlastníctva vôbec riadne užívať a obhospodarovať. Súčasne bude žalobkyňa výrazne dotknutá i v sociálnej oblasti, nakoľko ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím pre absenciu prístupovej cesty k svojmu rodinnému domu nebude mať vyriešenú svoju bytovú otázku. Náš právny poriadok radí medzi základné ľudské práva aj vlastnícke právo, ktoré je vôbec základným prvkom realizácie ľudského bytia. Právny názor prvoinštančného súdu o nemožnosti vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia preto, lebo žalobkyňa nemá vyriešené právne vzťahy k ďalším nehnuteľnostiam, ktoré tvoria spojnicu medzi pozemkami žalovaných a verejnou komunikáciou, neobstojí a rovnako tak ani názor, že žalobkyňa sa už v minulosti neúspešne žalobou zriadenia vecného bremena cez pozemky žalovaných, ktorú súd zamietol pre formálne nedostatky, a síce, že navrhovaná prístupová cesta netvorí ucelený celok a netvorila spojnicu medzi verejným priestranstvom a stavbou žalobkyne. V danom prípade okresný súd nekriticky prevzal argumentáciu z už skoršieho rozhodnutia. Nezohľadnil ale fakt, že od vydania predmetného skoršieho rozhodnutia uplynula dlhšia doba a zároveň sa výrazne zmenil skutkový stav. V tomto smere odvolateľka bližšie poukázala na to, že ďalšie pozemky, ktoré tvoria spojnicu medzi verejným priestranstvom a stavbou jej rodinného domu, predstavujú 2 pozemky, a to parcela EKN 2015/501, orná pôda o výmere 277 m², ktorá je zapísaná na LV č. XXXX pre kat. úz. J., pričom k tomu pozemku žalobkyňa odkúpila časť podielov práve z dôvodu zabezpečenia si prístupu k svojmu rodinnému domu a ďalej je to pozemok parcela EKN č. 107, kde je ako správca vedený Slovenský pozemkový fond, ktorý zastupuje neznámu vlastníčku. K tomuto pozemku na základe dohody žalobkyne a SPF došlo k zriadeniu vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu motorovým vozidlom cez tento pozemok v prospech žalobkyne. Uvedené skutočnosti preukazujú aj údaje z predložených LV, ktoré sú prílohou odvolania. Z vyššie uvedeného vyplýva, že argumentácia súdu, že žalobkyňa mala žiadať súd o zriadenie neodkladného opatrenia aj na ďalšie pozemky tvoriace spojnicu medzi jej stavbou a verejnou komunikáciou, sa javí ako nezmyselný. Rovnako tak sa javí byť nelogické, prečo by mala žalobkyňa návrhom na súd žiadať o úpravu právnych vzťahov k pozemkom, ku ktorým je jej právne postavenie isté a nevyžaduje žiadnu úpravu súdnym rozhodnutím. Za ďalšie, odvolateľka vytkla prvoinštančnému súdu aj to, že jeho rozhodnutie je postihnuté zásadnými vadami, tzv. inou vadou rozhodnutia spočívajúcou v neúplnom a nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia. Tiež namietla, že je zjavné, že súd vyhodnotil skutkový stav neobjektívne a jednostranne iba na základe podkladov zo staršieho súdneho spisu z roku 2015 a na ich základe rozhodol, neberúc v úvahu, že skutkový stav sa od uvedeného obdobia výrazne zmenil. Žalobkyňa prakticky nemá žiadnu možnosť prístupu k svojmu rodinnému domu, čo je zrejmé už z katastrálnej mapy. V napadnutom rozhodnutí absentuje vyčerpávajúce a presvedčivé odôvodnenie, v ktorom by súd podrobne vysvetlil svoje úvahy, ktorými sa spravoval, na základe ktorých vyhodnotil skutkový a právny stav, a teda rozhodnutie možno vzhľadom na absenciu riadneho odôvodnenia považovať za nepreskúmateľné, arbitrárne. Na základe uvádzaných dôvodov žalobkyňa odvolací súd žiadala, aby napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil a jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

3. Keďže okresný súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, teda mu nevyhovel v súlade s ustanovením § 331 ods. 1 CSP, ním vydané uznesenie žalovaným 1/ a 2/ nedoručoval.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP toto rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v podstatnej miere sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v bližších podrobnostiach naň poukazuje krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

6. V prvom rade považuje krajský súd za nevyhnutné zdôrazniť, že odvolací prieskum je striktne vymedzený rozsahom a dôvodmi formulovanými v podanom opravnom prostriedku.

7. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP upravuje dva zákonné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to: 1/ je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo 2/ ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Neodkladné opatrenie je najtypickejší zabezpečovací prostriedok civilného procesu, ktoré sa uplatňuje v činnosti súdu pred začatím konania, v konaní o veci samej i po skončení konania. Ide o provizórnu úpravu pomerov strán konania s cieľom umožniť plynulý priebeh rozhodovania vo veci samej, či zabezpečiť realizáciu priznaných nárokov úspešnej strany.

9. Neodkladné opatrenie môže súd podľa okolností nariadiť pred začatím konania (o takýto prípad ide v preskúmvanej veci), počas konania alebo po jeho skončení. Zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie tejto formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery, musí súd nevyhnutne skúmať splnenie predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany žalobcu, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Obava z ohrozenia exekúcie je odôvodnená najmä v prípadoch, keď nositeľ hmotnoprávnej povinnosti realizuje faktické alebo právne úkony smerujúce k sťaženiu alebo úplnému zmareniu budúcej exekúcie. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho nariadenie je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami a tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu. Zároveň sa v právnych vzťahoch medzi stranami nesmie vytvoriť nenávratný stav a nesmie sa neprímeraným spôsobom zasahovať do vzťahov medzi stranami.

10. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva legitimuje vyhovujúci výrok, a teda nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. Žalobca je teda zo zákona povinný hodnoverne osvedčiť aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. Dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formalities, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Aj v tomto konaní je strana povinná označiť tvrdenia a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pokiaľ mieni byť úspešná (§ 149 CSP a nasl.). Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s

ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom nariadeného neodkladného opatrenia.

11. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Uvedené platí aj pre odvolací súd pri preskúvaní vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia (viď str. 1119 Veľké Komentáre Civilný sporový poriadok Števček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol.).

12. Žalobkyňa/odvolateľka vo svojom opravnom prostriedku namietala prvoinštančným súdom nesprávne skutkové a právne posúdenie veci vedúce k neodôvodnenému zamietnutiu nariadenia neodkladného opatrenia. Tiež okresnému súdu vytkla tzv. inú vadu súdneho rozhodnutia, ktorú videla v nedostatočnom/nepreskúmateľnom odôvodnení.

13. Po preskúvaní dôvodov napadnutého rozhodnutia, ako aj obsahu celého prislúchajúceho spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd rozhodol správne, keď návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, konštatujúc, že neboli naplnené zákonom požadované predpoklady (§ 325 ods. 1,2 CSP; bližšie viď bod 3 uznesenia okresného súdu) pre jeho vydanie. V prvom rade je potrebné uviesť, že žalobkyňa ako navrhovateľka návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyššie uvedeného znenia bola povinná hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť svojho tvrdeného nároku, a to práva prechodu peši a motorovým vozidlom podľa § 151o ods.3 Občianskeho zákonníka cez pozemok žalovaných. Na preukázanie uvedenej skutočnosti označila aj viacero listinných dôkazov, z týchto však okresný súd vyvodil správny záver, keď konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala to, že by nemala zabezpečenú prístupovú cestu k svojim nehnuteľnostiam (zapísaným na LVXXXX pre k. ú. J.) inak, než ako to požadovala. V tejto súvislosti súd prvej inštancie tiež správne poukázal na už v minulosti vedené konanie na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2C 192/2015 o zriadenie vecného bremena k pozemku parcela KNC č. 659/1 v k. ú. J., v ktorom bola žalobkyňa neúspešná, a preto z hľadiska výsledku toho konania a toho, ako formulovala petit svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, by aj podľa odvolacieho súdu v podstate išlo už o obchádzanie právoplatne rozhodnutej veci. Pokiaľ žalobkyňa argumentuje zmeneným skutkovým stavom a to tým, že 1/ oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu sa stala podielovou spoluvlastníčkou KNE parcely 2015/501 zapísanej na LV č. XXXX pre k. ú. J. v podiele 2/360 na základe kúpnej zmluvy V 971/2002, ktorej vklad bol povolený dňa 05.05.2020 a ďalej tým, že 2/ so Slovenským pozemkovým fondom ako správcom podielu neznámeho vlastníka na KNE parcele č. 107 (P. A.) má uzatvorenú zmluvu spočívajúcu v práve prechodu a prejazdu cez uvedený pozemok v prospech vlastníka nehnuteľnosti KNC parcela č. 672 (patriacej žalobkyňi; viď časť C na príslušnom LV), odvolací súd uvedené argumenty žiadnym spôsobom nespochybňuje, avšak tieto zároveň ani nevyvracajú správnosť záverov prvoinštančného súdu. Žalobkyňa petit svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia totiž formulovala tak, že povinnosti, resp. zákazy by mal súd ukladať žalovaným 1/ a 2/ (ktorí sú spoluvlastníci parcely KNC č. 893/2 bezprostredne susediacej s nehnuteľnosťou vo vlastníctve žalobkyne), avšak bezpochyby sa zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve pešieho prechodu a prejazdu motorovým vozidlom cez zatrávenú časť pozemku žalovaných v šírke cca 3 m tak, ako je to vyznačené v predloženej geometrickom pláne vypracovanom Ing. J. B. č. 32271093-112/2017 (viď č.l. 5 a nasl. spisu), musí týkať aj vlastníkov KNE parciel č. 106 a 107 v k. ú. J. zapísaných na LV XXXX a XXXX, a KNE parcely 2015/501. V prípade KNE parcely 106 sa žalobkyňa o jej vlastníckych, resp. užívacích pomeroch v návrhu ani len nezmieňuje; z geometrického plánu je pritom zrejmé, že ňou žiadané právo prechodu sa vzťahuje aj k tejto parcele (vlastníkmi KNE parcely 106 sú A. B. a X. B.). Pokiaľ ide o KNE parcelu 2015/501, odvolací súd uvádza, že rozumie tomu, čo tvrdí žalobkyňa, a síce, že ako podielová spoluvlastníčka tejto parcely ju má právo užívať. Z tohto jej oprávnenia však rozhodne nevyplýva to, že súd môže na predmetnej parcele zriadiť právo prechodu bez toho, aby o tejto skutočnosti vedeli ostatní spoluvlastníci a mali sa teda prípadne možnosť aj k žalobkyňou žiadanému právu prechodu či už pešo, resp. motorovým vozidlom vyjadriť. Tento záver vyplýva z ich spoluvlastníckeho vzťahu k predmetnej parcele a v okolnostiach danej veci je o to naliehavejší, keď žalobkyňa súčasne žiada upraviť povrch časti EKN parcely 2015/501 jej spevnením. Za danej procesnej situácie prvoinštančný súd vystihol správne správanie sa žalobkyne tak, že v podstate by došlo k obchádzaniu už právoplatného rozsudku vo veci sp. zn. 2C 192/2015, v ktorom žalobkyňa nebola úspešná v podstate z toho dôvodu, že „...k svojej nehnuteľnosti žalovala o právo prechodu len cez parcelu KNC č. 893/2...“, ktorej spoluvlastníkmi sú žalovaní 1/ a 2/, pričom vyhovením návrhu by sa jej situácia v danom čase nezlepšila, pretože prípadné súdne rozhodnutie by sa aj tak nevzťahovalo na vlastníkov KNE parciel 2015/501, 106 a 107, ktoré tvoria

„prekážku“ medzi verejnou komunikáciou a parcelou KNC 893/2, na ktorú sa malo neodkladné opatrenie vzťahovať a následne pozemkom žalobkyne KNC č. 672.

14. Pokiaľ žalobkyňa v rámci svojich odvolacích námietok argumentovala aj tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu, je potrebné uviesť, že v štádiu nariadenia neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie vo vlastnom zmysle slova, ktoré bude vykonané v základnom konaní pred rozhodnutím vo veci samej. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd vychádza z tvrdení účastníkov (uvedených v návrhoch, opravných prostriedkoch) a listín, ktoré sú súčasťou spisu. Pri prijímaní takéhoto opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a neodkladným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku, o ktorom sa definitívne rozhodne až v meritórnom rozhodnutí. V preskúmvanej veci sa prvoinštančný súd dôsledne uvedenou zásadou riadil, jeho závery sú podľa odvolacieho súdu presvedčivé a logické. V žiadnom prípade nemožno súhlasiť s tým, že argumentácia okresného súdu, v zmysle ktorej žalobkyňa mala žiadať súd o zriadenie neodkladného opatrenia aj na ďalšie pozemky tvoriace spojnicu medzi jej stavbou a verejnou komunikáciou, je nezmyselná.

15. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s odvolacou námietkou o nedostatočnom odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie. Niet pochybností, že obsahom základného práva na spravodlivý proces je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Toto základné právo však nemožno interpretovať ako právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami. Povinnosťou okresného súdu tiež nie je dať argument na každú námietku strany, ale vyjadriť sa ku skutkovým a právnym otázkam, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci zásadné, čo v danom prípade bolo dodržané. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia musí však spĺňať kvalitatívne kritériá, ktoré sú definované v ustanovení § 220 CSP. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tieto kritériá spĺňa. Okresný súd logicky a zrozumiteľne odôvodnil, prečo návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel.

16. Záverom odvolací súd uvádza, že rozumie problémom/ťažkostiam, ktoré žalobkyňa má v súvislosti s prechodom k svojim nehnuteľnostiam. Tieto problémy však vznikli zrejme už v minulosti a najlepším spôsobom riešenia vzniknutej situácie by bola dohoda všetkých zainteresovaných strán. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak prvoinštančný, ako aj odvolací súd, museli vychádzať z príslušných ustanovení CSP upravujúcich podmienky pre jeho vydanie.

17. O trovách odvolacieho konania (o nároku na ich náhradu) rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s 396 ods. 1 CSP. Žalovaní 1/a 2/ boli v odvolacom konaní úspešní a vznikol im preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania; odvolací súd však z obsahu spisu nezistil, že by žalovaným nejaké trovy v súvislosti s týmto konaním vznikli, a preto im práv náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (obdobne viď Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 2. 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018; R 72/2018).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)